

zapoditi? Ali se sme šolstvo brez velike škode v rokah taci „modrijanov“ puščati?! Kaj bi Nemec rekel, ko bi ga slovenski jezik hoteli učiti z slovenskim jezikom ali laški ali francoski jezik z laškim in francoskim?! Po takem bilo bi tudi neumno, da se dijaki v latinskih šolah učijo latinščine po nemški ali slovenski pisanih knjigah, zakaj se jim ne ukaže, da se latinščine ne učijo z latinščino? Učitelji, ki se še niso s svojo pametjo skregali in svojega prepričanja niso še prodali tujčevi pëti, lahko bi bili v taki stiski rekli: „občina, ti imaš po postavi“ oblast, določiti učni jezik v ljudski šoli, določi ga sama, in ne sili nas, da si sami podpišemo spričalo nevednosti učiteljske;“ — al sužnih „velikih inkvizitorjev“ nemčurskih ni bilo sram, da so glasovali za Pirkkerjeve nakane! Ko bi bili molčali, bil bi šolski svet sam dekretiral nemško slovnico, oni pa bili bi kazali, kakor njihovi tovarši Št. Jakobske šole, da so izvedeni pedagogi, in bili bi ostali, za kar jih je Bog ustvaril, sinovi slovenske matere. — Pokopan je s tem zdaj tudi ne davno še le ustanovljen odbor slovenskega učiteljskega društva, ker večina teh iznevernikov je bila voljena v njega. Belar, Eppich, Putrè, Zima, Raktelj in drugi že menda na tihem zidajo nemški „Lehrerverein“, ki pa bode ravno tako na cedilu ostal, kakor oni „schulpfennigverein“, o katerem ni slišati družega, nego to da ga ni nikjer. Vkljub vsemu temu vendar ne sme se razrušiti društvo slovensko, ker, hvala Bogu, še je nekaj nepopirkerjenih ljudskih učiteljev v Ljubljani, ki so in ostanejo zvesti blagru naroda svojega, in katerim bo skrb, da ne razpade društvo.

Svilorejcem na znanje.

Gosp. Anton Treo, posestnik in zidarski mojster v Ljubljani blizu koliseja, je družbi kmetijski naznanil, da kupuje kokone, pa le umorjene, in sicer: funt prav lepih rumenih po 1 gold. 6 kr., prav lepih zelenih po 1 gold. 40 krajc.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Državni zbor se je tedaj končal 23. dne t. m. ali prav za prav odložil do jeseni. V poslednji seji zbornice poslancev je bila volitev poslancev v delegacijo, ki bode zborovala letos v Peštu; poslanci kranjskega deželnega zbora so enoglasno v delegacijo volili dr. Poklukarja in za namestnika njegovega grofa Barbo-ta; Primorci so volili Črneti.

— Nova postava za neposredne (direktne) volitve poslancev v državni zbor je po ministerskem časniku „N. fr. Presse“ tako načrtana, da bi se nem-

čurstvu in liberalizmu prav široko vrata odprla. Število poslancev se ima na 400 povikšati in sicer naj bi Češka poslala 105 poslancev, Galicija 92, Moravija 41, Štajarska 24 (namesti sedanjih 17), Kranjska 10 (namesti sedanjih 6), Dalmacija 9 (namesti sedanjih 5), Koroška 8 (namesti 5), Goriška 4 (namesti 2), Istria 4 (namesti 2), Trst 3 (namesti 2). Že zdaj volijo mesta preveč poslancev v primeri s kmetiškimi občinami; po tej postavi se pa mestom še več poslancev odločuje. — „N. fr. Presse“ že vé, zakaj, pa tudi mi to vemo.

Hrvaško. Iz Zagreba. — 10 dni je preteklo, kar se je deželni zbor začel — piše „Obzor“ 24. dne t. m. — a še ni bilo nobene seje, da bi vsaj se bili volili odseki. Narodna in magjaronska stranka se ves čas zunaj zbora pogajate o verifikaciji volitev; narodna stranka hoče ovreči 6 volitev in pa virilista škofa Kovača iz Pečuha. Ker bi potem — in če odlazi še družih virilistov — narodna stranka v večini bili, zato se na vse kriplje ustavljajo unionisti (magjaroni). Uganjka, zakaj da so magjaroni nenadoma večino dobili v zboru, čeravno so volitve poslancev tako srečne bile za narodno stranko, je zdaj rešena: 27 magjaronskih magnatov (grofov in baronov), ki po ogerskem volilnem redu brez volitve imajo sedež in glas v zboru, je privrelo v zbornico — in narodna stranka je po takem se pogreznila v manjšino! Prevzvišeni škof Strossmajer je odpotoval v Gradec, pa se vrne kmalu nazaj, kajti včeraj — 25. dne t. m. — je imela vendar sopet seja biti deželnega zbora.

Iz Rima 21. junija. — Včeraj je 400 poslancev najimenitnejših laških mest čestitalo papežu k 26letnici njegovega kronanja, rekši, da papežtvo je zmirom Italijo delalo veliko.

Ogersko. — Volitve za državni zbor ogerski bodo kmalu končane. Gotovo je, da bode Deakova (vladna) stranka v veliki in še večji večini kakor v zadnjem zboru. Do sabote zvečer je bilo znanih 141 volitev, med temi pa le 30 za stranko levičnikov (vladi nasprotnih). Kedar Magjari volijo, je zmirom hudih pretepov; dozda sta vendar le še dva znana, ktera so ubili. (Nemci v Strassburgu, Magjari pa na Ogerskem so res izgled kulture nemško-magjarske!) Levičniki so svojo moralično moč precenili, z materijalnimi močmi (silo in denarjem) pa se ne morejo meriti z Deakovci. Al naj pazijo Magjari — pravi „Reform“ — da ravno ta zmaga jim ne bode na pogubo.

Kursi na Dunaji 22. junija.

5% metaliki 64 fl. 80 kr.

Narodno posojilo 72 fl. 45 kr.

Ažijo srebra 110 fl. — kr.

Napoleoniori 8 fl. 96 kr.

Prežalostni glas prinesó „Novice“ danes svojim bralcem, da njih založnik, gospod

Jožef Blaznik,

lastnik narodne tiskarnice, svetovalec trgovske in obrtnijske zbornice, obče spoštovani mestjan,

je 23. dne t. m. po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 73. letu svoje starosti, umrl, zapustivši sedmero otrok. Slovesni pogreb, kterega se je vdeležilo sila veliko število mestjanov vseh stanov, bil je včeraj popoldne ob 5. uri. Predno so položili trugo na mrtvaški voz, pa tudi na grobu njegovem, peli so gospodje pevci narodne čitalnice žalovalne pesmi.

Naj v miru počiva narodni mož, poštenjak skozi in skozi, od 1. maja leta 1829. do zadnjih dni življenja svojega nevtrudljivo delaven, ki je prvi v Ljubljani povzdignil tisek tako, da tiskovna dela iz tiskarnice njegove so mogle in morejo meriti se z vsako družih dežel. Lahka mu zemljica!